

Jaarverantwoording Kinderopvang 2022, gemeente Ridderkerk

Inleiding

De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen: Kinderdagverblijven (KDV), Buitenschoolse Opvang (BSO), Gastouderbureaus (GOB) en Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO). Gemeenten zijn volgens de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvangvoorzieningen. Het College van burgemeester en wethouders legt over de uitvoering van haar taken jaarlijks verantwoording af aan zowel de gemeenteraad (de horizontale toezichthouder), als de Inspectie van het Onderwijs (de interbestuurlijk toezichthouder). Verantwoording richting de Inspectie vindt plaats via de jaarverantwoording. Deze moet uiterlijk 1 juli worden ingediend en betreft het verslag van het voorgaande jaar.

Wettelijke normen voor de taakuitvoering worden weer toegepast

Na twee jaren (2020 en 2021) waarin de uitbraak van het coronavirus een sterk stempel drukte op de kinderopvangsector, waren de gevolgen in het jaar 2022 beperkt te noemen. De Inspectie zal de normen die gelden voor de wettelijke taakuitvoering dan ook weer toepassen.

Opbouw van de Jaarverantwoording

De jaarverantwoording over 2022 bestaat uit twee delen. Deel A van de vragenlijst bevat vragen over de uitvoering van de wettelijke taken. Deel B bevat benchmarkgegevens die u kunt gebruiken om de gegevens van uw gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio, en gegevens op landelijk niveau.

DEEL A

De vragen in deel A hebben betrekking op de volgende vier wettelijke taken van gemeenten:

1. Het uitvoeren van de registertaak van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen.
3. Het laten uitvoeren van de verplichte onderzoeken door de GGD.
4. Handhavend optreden.

1 Criterium Registervoering

Toelichting wettelijke taak

Het LRK moet juist en volledig zijn gevuld en het moet actueel zijn. Mogelijke tekortkomingen hierin zijn:

- Wijzigingsverzoeken die niet (op tijd) zijn verwerkt;
- Niet correcte aanduiding van het aanbod van gesubsidieerde voorschoolse educatie;
- Het ontbreken van de publicatie van onherroepelijke juridische handhavingsbesluiten (aanwijzing, boete, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang en exploitatieverbod).

NB: Wijzigingen die de houder niet heeft doorgegeven vallen buiten dit criterium.

NB: Het gaat bij dit criterium uitdrukkelijk om het op orde zijn van het LRK, niet om het op orde zijn van GIR-Handhaven en/of GIR-Inspecteren.

Verantwoordingsinformatie registervoering

Was het LRK gedurende het jaar 2022 juist, volledig en actueel?

- Ja
- Nee, niet helemaal

2 Criterium tijdig afgehandelde aanvragen KDV, BSO, GOB, VGO

Toelichting wettelijke taak

Dit criterium betreft het tijdig afhandelen van alle aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen die door de gemeente zijn ontvangen in de periode van 1 oktober 2021 tot 1 oktober 2022. Voor deze termijn is gekozen, omdat aanvragen die aan het einde van deze periode binnenkomen nog voor 31 december 2022 kunnen worden afgehandeld.

Voor het tijdig afhandelen wordt een termijn gehanteerd van tien weken, eventueel vermeerderd met de (in het LRK vastgelegde) opschorting. Binnen deze termijn moet de voorziening in het LRK de vervolgstatus 'geregistreerd', 'afgewezen' of 'ingetrokken' hebben gekregen.

NB: Ingetrokken aanvragen vallen buiten dit criterium.

Verantwoordingsinformatie tijdig afgehandelde aanvragen

De gemeente heeft in de periode 1 oktober 2021 tot 1 oktober 2022 5 aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen ontvangen, waarvan er 3 tijdig afgehandeld zijn. Dit betekent dat 60% van de aanvragen tijdig afgehandeld is.

In de *Controlelijst tijdig afgehandelde aanvragen* (zie Mijn DUO) kunt u vinden welke aanvragen niet tijdig zijn afgehandeld. Wilt u hieronder toelichten waarom deze aanvragen niet tijdig afgehandeld zijn?

De twee aanvragen die niet tijdig zijn afgehandeld, kunnen niet worden teruggevonden in het systeem. Hierdoor is het niet mogelijk om de reden voor de vertraagde afhandeling te achterhalen.

3 Criterium uitvoering inspecties

Toelichting wettelijke taak

Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. Hierbij geldt het volgende:

- I. Ieder geregistreerd kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, en gastouderbureau moet jaarlijks worden onderzocht. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden.
- II. Elke nieuwe voorziening voor gastouderopvang dient voor registratie onderzocht te worden.
- III. Tenminste 5% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang moet jaarlijks worden onderzocht (de zogenaamde steekproef).

I. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde en nieuwe KDV, BSO en GOB

De GGD heeft in het verslagjaar 2022 41 van de 41 voorzieningen geïnspecteerd. Dat betekent dat 100% van de voorzieningen is geïnspecteerd.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Op dit onderdeel is geen toelichting nodig, omdat een resultaat van 100% is behaald.

II. Verantwoordingsinformatie inspecties nieuwe VGO

De gemeente heeft in het jaar 2022 bij 4 van de 5 nieuwe VGO een onderzoek voor registratie laten uitvoeren. Dat betekent dat 80 % van de nieuwe VGO vóór exploitatie en registratie is geïnspecteerd.

In de *Controlelijst geïnspecteerde voorzieningen VGO nieuw* (zie Mijn DUO) kunt u vinden welke nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang niet zijn geïnspecteerd. Wilt u hieronder toelichten waarom deze voorzieningen niet zijn geïnspecteerd?

Bij één gastouderopvang heeft geen onderzoek plaatsgevonden voor registratie, vanwege een onjuiste aanmelding in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Vervolgens is de nieuwe gastouderopvang opnieuw aangemeld onder een ander LRK-nummer. Onder dit nieuwe nummer heeft wel een onderzoek voor registratie plaatsgevonden.

III. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde VGO (de zogenaamde steekproef)

Op 1 januari 2022 stonden 36 VGO geregistreerd. Hiervan zijn er 7 in de loop van jaar uitgeschreven en niet geïnspecteerd. Het aantal VGO dat de basis vormt voor het percentage geïnspecteerde voorzieningen is daarom 29.

De GGD heeft in het jaar 2022 7 VGO geïnspecteerd. Dat betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 24.1% bedraagt.

Op 1 januari 2023 is de Wet kinderopvang gewijzigd. De wetwijziging houdt in dat het vanaf 2023 verplicht is om jaarlijks een steekproef van minimaal 50% van de geregistreerde VGO te inspecteren. Tevens dient iedere geregistreerde VGO minstens 1 keer per 3 jaar geïnspecteerd te worden. Het ministerie van SZW heeft hiervoor in 2022 al extra middelen beschikbaar gesteld. Dit maakte het voor gemeenten en GGD'en financieel mogelijk om in 2022, vooruitlopend op de wettelijke verplichtingen per 2023, alvast een start te maken met de intensivering van het toezicht op de gastouderopvang.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op het percentage geïnspecteerde VGO in uw Gemeente.

In overeenstemming met de GGD heeft het Algemeen Bestuur van de GGD Rotterdam-Rijnmond besloten om 2022 als overgangsjaar te beschouwen. Regionaal is afgesproken om in 2022 20 % van de gastouders te inspecteren in plaats van de wettelijke 5 %. Vanaf 2023 wordt 50 % van de geregistreerde gastouders geïnspecteerd.

4 Criterium Handhaving

Toelichting wettelijke taak

Als er sprake is van tekortkomingen heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaving. In sommige omstandigheden kan het College van burgemeester en wethouders echter afzien van handhaving. We noemen dit beredeneerd niet handhaven. Voorbeelden van redenen voor beredeneerd niet handhaven zijn: het niet meer in exploitatie zijn van de voorziening, zicht op legalisatie en strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Informatie over het gebruik van GIR-Handhaven door de gemeente

Maakte uw gemeente gedurende het jaar 2022 gebruik van GIR-Handhaven?

- Ja, tijdens het hele jaar
- Ja, gedurende een deel van het jaar
- Nee, wij hebben de GIR in 2022 niet gebruikt

Verantwoordingsinformatie inzet van herstelaanbod

Wanneer er tijdens een inspectie tekortkomingen zijn geconstateerd, kan de GGD-inspecteur de houder in bepaalde gevallen een herstelaanbod doen. De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkoming voor afronding van het inspectierapport te herstellen. Dit herstelaanbod is een eerste actie om de tekortkomingen op te lossen.

N.B.: Ook als de tekortkomingen wel zijn hersteld, is het mogelijk dat de gemeente er, gezien de aard van de tekortkoming, voor kiest een vervolgactie in te zetten.

Onderstaande tabel geeft, naast een beeld van de inzet van herstelaanbod, ook een beeld van het resultaat van het herstelaanbod dat in het verslagjaar door de GGD is ingezet.

Tabel 1: Inzet en resultaat van herstelaanbod op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten, dus met en zonder handhavingsadvies

Ridderkerk 2022	Aantal	Percentage
Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming	579	93.1%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod	29	4.7%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod	14	2.3%
<i>Tekortkoming hersteld</i>	<i>13</i>	<i>2.1%</i>
<i>Tekortkoming niet hersteld</i>	<i>1</i>	<i>0.2%</i>
Totaal	622	100%

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingstrajecten bij rapporten met advies 'handhaven'

Wanneer het inspectierapport definitief is geworden, wordt het ter beschikking gesteld aan de gemeente. De gemeente moet vervolgens alle rapporten waarin de GGD het advies 'handhaven' geeft, oppakken.

De GGD heeft 47 afgeronde inspecties uitgevoerd. In 17 van deze inspectierapporten werd de gemeente geadviseerd te handhaven conform het handhavingsbeleid. Dat betekent dat het percentage rapporten met een handhavingsadvies 36.2% bedraagt.

Naar aanleiding van de 17 inspectierapporten met handhavingsadvies heeft de gemeente 9 handhavingstrajecten ingezet. Dat betekent dat 52.9% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

Wilt u hieronder toelichten waarom er in een aantal gevallen geen handhavingstraject is opgestart?

Het college was van mening dat, met betrekking tot het personeelstekort, de houders weloverwogen keuzes hadden gemaakt en dat het welbevinden van de kinderen voldoende was gewaarborgd. Daarom heeft het college besloten om geen bestuursrechtelijke maatregel op te leggen voor de geconstateerde overtreding. Nadat de GGD een herstelaanbod had gedaan, zijn de geconstateerde overtredingen alsnog beëindigd. Hierdoor was bestuursrechtelijke handhaving niet langer nodig.

In het geval van de voorzieningen voor gastouderopvang voldeden deze niet aan alle kwaliteitseisen die tijdens het onderzoek waren gecontroleerd. De GGD heeft een herstelaanbod gedaan, en de gastouder heeft dit aanbod geaccepteerd, waardoor alsnog aan de kwaliteitseisen werd voldaan. Hierdoor was er geen noodzaak meer voor bestuursrechtelijke handhaving.

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij tekortkomingen

Onderstaand overzicht geeft weer in welke mate de gemeente handhavingsacties heeft ingezet.

NB: het totaal beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen bedraagt 42. Het onderaan in tabel 2 genoemde totaal kan hiervan afwijken (groter zijn) doordat gemeenten in de praktijk soms meerdere soorten acties inzetten op dezelfde tekortkoming. In dergelijke gevallen tellen de percentages ook op tot meer dan 100%.

Tabel 2: Ingezette handhavingsacties op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten met een handhavingsadvies (NB: dit is inclusief de tekortkomingen in deze rapporten die hersteld zijn na herstelaanbod)

Ridderkerk 2022	Aantal	Percentage
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop een handhavingsactie is ingezet	10	23.8%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd, omdat de tekortkoming is opgelost na herstelaanbod	3	7.1%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd vanwege andere redenen	4	9.5%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarvoor geen handhavingsactie is geregistreerd	26	61.9%
Totaal	43	102.4%

Op de in totaal 42 tekortkomingen uit alle inspectierapporten met een handhavingsadvies heeft de gemeente:

- 10 keer een handhavingsactie ingezet,
- 3 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege herstel na herstelaanbod,
- 4 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen, en
- 26 keer geen handhavingsactie geregistreerd.

De gemeente heeft op een aantal tekortkomingen beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen dan herstel na herstelaanbod en/of er is sprake van tekortkomingen waarbij geen handhavingsactie is geregistreerd. Wilt u de gevallen waarvoor dit geldt hieronder toelichten?

De kinderopvang heeft te maken met gevolgen van personeelstekorten. De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven welke stappen hij op korte termijn samen met de kinderopvangsector gaat zetten in de aanpak van werkdruk en personeelstekorten. Als gevolg van de personeelstekorten kunnen houders mogelijk niet aan alle kwaliteitseisen voldoen. Er kunnen daarbij verzachtende omstandigheden gelden. Het college was van oordeel dat er sprake was van verzachtende omstandigheden en de houders weloverwogen besluiten hadden genomen met betrekking tot het personeelstekort, waarbij het welzijn van de kinderen naar behoren werd gewaarborgd. Om deze reden heeft het college besloten om geen bestuursrechtelijke maatregel op te leggen voor de geconstateerde overtredingen.

5. Aanvullende toelichting (niet van invloed op de beoordeling van de uitvoering van de wettelijke taken)

De doelstelling van toezicht en handhaving op de kinderopvang is: het bevorderen van veilige en kwalitatief hoogstaande kinderopvang. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kunnen gemeenten ook andere activiteiten (laten) uitvoeren die aan dit doel bijdragen. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan preventieve handhavingsactiviteiten, zoals houderbijeenkomsten, en specifieke aandachtspunten in toezicht en handhaving.

Indien gewenst, kunt u hieronder aangeven welke activiteiten er (naast de wettelijke taken) in 2022 in uw gemeente zijn uitgevoerd.

Het jaar 2022 werd, landelijk gezien, gekenmerkt door personeelstekorten in verschillende sectoren. Ook was er sprake van Oekraïense ontheemden die moesten worden opgevangen. Deze, en eventuele andere ontwikkelingen, kunnen invloed hebben gehad op de kinderopvangvoorzieningen en de uitvoering van toezicht en handhaving kinderopvang hierop in uw gemeente.

Indien gewenst, kunt u hieronder aangeven of en zo ja, hoe er in 2022 sprake is geweest van ontwikkelingen die invloed hebben gehad op de uitvoering van toezicht en handhaving kinderopvang in uw gemeente.

In 2022 zijn alle locaties bezocht en zijn alle inspecties uitgevoerd. Dit werd deels mogelijk gemaakt door verkorte inspecties vanaf 1 november. We hebben ervoor gekozen de inspecties te verkorten om fysieke bezoeken aan alle locaties te waarborgen en zo te voldoen aan het streven van 100% locatiebezoeken. Dit besluit was noodzakelijk vanwege het aanzienlijke personeelstekort in de kinderopvang en de extra uitgebreide inspecties tot 1 november. Hierdoor stond de uitvoering van toezicht in de eerste maanden van het jaar onder druk vanwege de impact van de coronacrisis.

De uitvoering van het toezicht op de kinderopvang stond al sinds het begin van het jaar 2022 onder druk door de coronacrisis in de eerste maanden van dat jaar. Tot 10 januari 2022 waren alle BSO-locaties gesloten vanwege een lockdown. Dit resulteerde in het later opstarten van het toezicht op de BSO gedurende het jaar. Binnen onze regio kampten we ook met personeelstekorten en de uitdagingen waarmee houders van kinderopvanglocaties te maken hadden. Hierdoor moesten houders soms groepen tijdelijk sluiten, waardoor inspecties in die periode niet mogelijk waren.

Bovendien zijn er gedurende het hele jaar gemiddeld meer uren besteed aan inspecties, onder andere vanwege enkele zeer tijdsintensieve incidenten en de extra tijd die nodig was voor veel locaties, met name vanwege het personeelstekort.

DEEL B

Benchmarkgegevens

De volgende tabellen kunnen worden gebruikt om de gegevens van de gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio en gegevens op landelijk niveau.

Percentage tijdig afgehandelde aanvragen	2022
Ridderkerk	60%
Gemeenten 20000 tot 50000 inwoners	96.1%
GGD-Regio	98%
Landelijk	96.7%

Percentage uitvoering inspecties KDV, BSO, GOB	2022
Ridderkerk	100%
Gemeenten 20000 tot 50000 inwoners	97.8%
GGD-Regio	96.9%
Landelijk	97.4%

Percentage nieuwe VGO geïnspecteerd voor registratie	2022
Ridderkerk	80%
Gemeenten 20000 tot 50000 inwoners	99.7%
GGD-Regio	99.5%
Landelijk	99.8%

Steekproefpercentage geregistreeerde VGO geïnspecteerd	2022
Ridderkerk	24.1%
Gemeenten 20000 tot 50000 inwoners	33.4%
GGD-Regio	26%
Landelijk	37.9%

Herstelaanbod	% tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden 2022	% tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2022
Ridderkerk	2.3%	2.1%
Gemeenten 20000 tot 50000 inwoners	1.6%	1.5%
GGD-Regio	0.8%	0.7%
Landelijk	1.5%	1.4%

Percentage inspectierapporten met advies Handhaven	2022
Ridderkerk	36.2%
Gemeenten 20000 tot 50000 inwoners	15.4%
GGD-Regio	23.6%
Landelijk	15.4%

Handhaving 2022	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop een handhavingsactie is ingezet	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is <u>vanwege herstel na herstelaanbod</u>	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is <u>vanwege andere redenen</u>	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop geen handhavingsactie is geregistreerd
Ridderkerk	23.8%	7.1%	9.5%	61.9%
Gemeenten 20000 tot 50000 inwoners	62%	8%	22.3%	12.3%
GGD-Regio	69.7%	6.7%	19.7%	5.3%
Landelijk	66.4%	8.6%	19.2%	9.7%

